

Udenrigsministeriet
Nord-Gruppen

Den 20. februar 1992

B.13 (2)

NOTAT

Traktaten om Den Europæiske Union Undtagelsesbestemmelser vedrørende miljø

1. Miljøafsnittet i traktaten om Den Europæiske Union er nærmere beskrevet i notat af 20. december 1991, hvortil der henvises. Den væsentligste styrkelse af miljøafsnittet består i, at Rådet fremover som hovedregel træffer afgørelse med kvalificeret flertal, jf. art. 130 S, stk. 1. Art. 130 S, stk. 2, indeholder 3 undtagelser fra denne hovedregel. Undtagelserne indebærer, at Rådet på de 3 områder fortsat træffer afgørelse med enstemmighed, medmindre art. 100 A (kvalificeret flertal) kan finde anvendelse i det konkrete tilfælde. Undtagelserne er også beskrevet i ovennævnte notat.
2. På grundlag af forhandlingerne på regeringskonferencen, herunder på Det Europæiske Råds møde i Maastricht, kan følgende synspunkter nævnes til uddybning af baggrunden for de 3 undtagelser:
 - Ad »bestemmelser af hovedsagelig fiskal karakter«:
Undtagelsen er i overensstemmelse med den uændrede regel i art. 99, hvorefter Rådet træffer afgørelse med enstemmighed vedrørende afgiftsharmonisering. Ordet »hovedsagelig« indebærer, at forslag om afgifter, som overvejende er af miljømæssig karakter, kan vedtages med kvalificeret flertal.
 - Ad »foranstaltninger vedrørende fysisk planlægning, arealanvendelse bortset fra affaldshåndtering og foranstaltninger af generel karakter, samt forvaltning af vandressourcerne«:
Denne undtagelse indebærer, at retsakter, som vedrører f.eks. naturfredning, konkrete linjeføringer af veje, jernbaner og lignende samt anvendelse af vandressourcer til kunstvandring, fortsat kræver enstemmighed i Rådet. Undtagelsen indebærer også, at retsakter, som vedrører f.eks. affaldsdeponering på lossepladser eller generelle linjeføringer af infrastruktur anlæg, kan vedtages med kvalificeret flertal i Rådet.
 - Ad »foranstaltninger, der i væsentlig grad berører en medlemsstats valg mellem forskellige energikilder og den generelle sammensætning af dens energiforsyning«:
Denne undtagelse indebærer, at et medlemsland ikke med kvalificeret flertal i Rådet skal kunne pålægges at vælge en eller flere bestemte energikilder.
3. Slutakten indeholder 4 erklæringer, som har betydning for traktatens miljøafsnit. For det første en erklæring om, at Fællesskabet under udøvelse af de nye beføjelser særligt vil tage hensyn til specifikke krav med hensyn til beskyttelse af naturen. For det andet en erklæring om, at principperne i Domstolens afgørelser i AETR-sagen ikke berøres (jf. notat af 13. februar 1992 vedrørende »enekompetence«). For det tredje en erklæring om, at ændringer i Fællesskabslovgivningen indtil videre ikke må anfægte de undtagelser, Spanien og Portugal har opnået i Rådets direktiv af 24. november 1988 om store fyringsanlæg. For det fjerde en erklæring om, at Kommissionen i sine forslag